

اختلال تولید در گفتار

سعید حسینی

دانشجوی کارشناسی گفتاردرمانی
(ST 17)

مرکز توانبخشی اسما

مربی: سرکار خانم شیوا ابراهیمیان

آموزش داده می شود

2-5- واژه کلیدی: واج هدف در یافتی که

درست تولید می کند پیدا کرده و بیمار با

تکرار آن واژه و مقایسه آن با واژه های

دیگر نحوه قرار گیری زبان در واژه

کلیدی به او آموزش می دهد

3- مرحله تحکیم

یعنی مراجع در تمام شرایط و موقعیتهای

گفتاری و در تمام بافتها صدای مورد خطا

را درست بیان نماید یکی از شگردهای

تحکیم صدا عبارت است از وادار کردن

شاگرد به کش دادن آوا و در همان حین ،

توجه شاگرد به پس نوردهای بساواپی

وکنستتیک (kinesthetic) جلب نماییم از

روشهای دیگر تولید را با عمل نوشتن

همراه کنیم

از روشهای دیگر تمرین منفی است در این

حالت از کودک می خوا هیم به طور عمد

واج هدف را به صورت اشتباه بیان کند

وهدف این عمل مقایسه بین واج خطا وواج

هدف است.

2- مرحله آموزش تولید :

این مرحله وقتی آغاز می شود که کودک

در تعیین صحیح و غلط بودن هر یک از

آواهایی که در بافتهای آوایی مختلف تولید

می کند توانا باشد . کار آموزش تولید را

ابتدا در آوا بعد هجا وقتی در این مرحله

موفقیت بدست آورد به سراغ تولید صحیح

در واژه و سپس ساخت جمله می رویم.

ون رابپر 5 شگرد برای آموزش تولید بیان

کرده است

2-1- تقارب تدریجی: در این حالت بیمار

را از یک آوا یا حالت آوایی به آوای دیگر

و بعد به آوایی دیگر به نحوی که هر آوا

در این زنجیره به آوای هدف نزدیکتر

است هدایت می کند

2-2- تحریک شنیداری : درمانگر واج

هدف را به تنهایی تولید میکند و همچنین آوا

را کش دار و با شدت بیشتر تولید می نماید.

2-3- تعیین جایگاه تولید: درمانگر با کمک

یک آبسلانگ اند ام های گویایی بیمار را

دست ورزی کند تا به جایگاه مورد نظر

برخورد کند

2-4- اصلاح سایر آواهای مورد خطا : تا

حدودی شبیه روش اول است ، با کمک

صداهایی که نزدیک ، صدای خطا است

و روش تولید آنها به هم نزدیک است به او

تولید در گفتار چیست؟

تولید در گفتار روندی است که صداها و هجاها و کلمات شکل میگیرند. این عمل هنگامی است که زبان و فك و دندانها و لب به هوایی که از تارهای صوتی خارج میشوند شکل میدهد. صحبت کردن نتیجه هماهنگی عضلات بسیاری از جمله عضلات تنفسی، تارهای صوتی، زبان و کام است و شکل ساختمانی این عضلات و اندازه و حالت دندناها و زبان و سقف دهان، همگی در تولید گفتار اهمیت دارند.

اختلال تولید چیست؟

اختلال تولید حذف یا اشتباه گفتن و یا جایجا کردن صداها در گفتار است مانند مثال زیر:

حذف صدا: گفتن گبه جای گربه

جابجایی: بیان تپ به جای سیب

چه زمانی باید کودک من توانایی گفتن تمام صداهای گفتاری را داشته باشد؟

توانایی کودکان در تمام زمینه ها از جمله گفتاری باهم فرق میکند. کودکان در ابتدا

صداهایی مانند (آ، او، ای...) را تولید و سپس حروف را بیان میکنند. آخرین حرفی که یاد میگیرند صداهای /ر/ و /س/ است در تحقیقی معلوم شده که 75% کودکان تمام صداها را تا سن 5/4 سالگی میگویند. به طور کلی صداهای /پ/ یا /م/ قبل از سه سال و صداهایی مانند /ر/ و /س/ تا سنین پیش دبستانی آموخته میشوند.

دلایل اختلال تولیدی چیست؟

اشکالات عضوی: مانند شکاف کام، دندانهای غیر طبیعی، فلج مغزی، عقب ماندگی ذهنی، کم شنوایی که در این موارد گفتار درمانگو با همکاری یک تیم درمانی شامل نورولوژیست، ارتودنتیست، شنوایی سنج به درمان گفتار کودک می پردازد.

-آپراکسی گفتار: عموماً همراه آسیب مغزی است که علائمی از جمله کندی و تقلا در گفتار دارد.

-اختلالات عملکردی: مانند داشتن دو یا چند زبان در خانه و یا تقلید کردن اشتباهات گفتاری کودک توسط والدین که سبب تثبیت آن میشود.

--تاخیر رشدی: بیشترین علت اختلال تلفظی است که ممکن است مستقیماً به علت کم شنوایی باشد

درمان

1-مرحله آموزش شنیداری: شامل 4 مرحله است

1-1- تجزیه: در این مرحله به کودک می آموزیم که حواسش را به صدای هدف متمرکز کند

1-2- تحریک: آوای مورد نظر را با توسل به ضبط و روش های دیگر بارها به گوش مراجع می رسانیم هدف در این مرحله شناسایی آوا توسط کودک و آشنایی هرچه بیشتر کودک به آوا است

1-3- تشخیص: در این مرحله به مراجع آموزش می دهیم تا مشخصه های اصلی آوای هدف را شناسایی کند و تشخیص دهد.

1-4- تمییز: در این مرحله که آخرین مرحله است به بیمار آموزش می دهیم تا آوای خطا را با آوای هدف مقایسه کند.